

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

11 ינואר 2018

תלה"מ 17-09-13264

בפני כב' השופטת רבקה מקייס – סגנית הנשיאה

המבקשת

1. [REDACTED]

נגד

המשיב

1. [REDACTED]

החלטה

בפניי בקשה לדחייה על הסף של תביעה לדמי שכירות ראויים, שהגיש המשיב (להלן גם "התובע"), בגין מגוריה של המבקשת (להלן גם "הנתבעת") בנכס השייך לצדדים, וזאת בשל מעשה בית דין, השתק עילה, סופיות ההליך, השתק שיפוטי ומניעות.

רקע כללי

1. הצדדים מנהלים הליכים בפניי מאז חודש 10/11, בנוגע לחלוקת הזכויות שנצברו בזמן נישואיהם. התקופה לצורך איזון המשאבים בין הצדדים נקבעה על ידי החל ממועד נישואיהם זל"ז בשנת [REDACTED] כאשר הם בני [REDACTED] שנים ועד למועד הפירוד, שנקבע על ידי כמועד שבו החלו ההליכים בין הצדדים – [REDACTED].
2. ביום 20.1.16, ניתן פסק דין בארבעת התובענות, שהוגשו על ידי הצדדים וכך נכתב בפתח פסק הדין:

"12. הסוגיות העיקריות שעל בית המשפט להכריע בהן הן בדבר הבית [REDACTED] הרשום על שם הנתבע ובדבר כספי הירושה שקיבל הנתבע לאור ההתנהלות בחשבונות הצדדים כפי שיפורט להלן.

13. בנוסף, על בית המשפט להכריע בתביעת התובעת למזונותיה, ובעתירת הנתבע לדמי שימוש ראויים ולהחלפת חזקה."
3. בפסק הדין נקבע כי הנתבעת זכאית לשווי מחצית הנכס [REDACTED] שהיה רשום על שם התובע, ניתן צו לפירוק שיתוף בנכס ונקבעה חלוקת המשאבים בין הצדדים.
4. לבסוף, נקבע תחת ראש הפרק "סיכום והוראות ביצוע" לפסק הדין כך:

"140. לסיכום אני מורה כדלקמן:

א. אני דוחה את תביעת התובעת למזונותיה, ומקבלת את תביעת הנתבע לדמי שימוש ראויים, בהתאם למפורט לעיל בסעיף 139 לפסק הדין."

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

11 ינואר 2018

תלה"מ 17-09-13264

5. ובסעיף 139 לפסק הדין, נקבע כך:

"139. בנסיבות אלה, ולאור המפורט לעיל אני מקבלת את קביעת המומחה לעניין הוצאותיו של הנתבע כמפורט בסעיפים 27 (ג), (ד) ו- (ה) לחוות הדעת מיום 31.8.14 בסך כולל של 33,755 ₪ נכון למועד עריכת חוות דעת המומחה, דוחה את טענות התובעת לעניין הוצאותיה בגין מגוריה בבית הצדדים כמפורט בסעיף 27 (ו) לחוות הדעת."

הערעור על פסק הדין לבית המשפט המחוזי

6. ביום 2.1.17, ניתן פסק דין בערעור שהגיש התובע על פסק הדין, תוך דחיית הערעור וחוב התובע בהוצאות משפט (ראה עמ"ש 10884-03-16).

7. בית המשפט המחוזי קבע בפסק דינו לעניין סוגית דמי שימוש ראויים, ולאחר פירוט המסגרת הנורמטיבית החלה על סוגיה זו, כך:

"21. בנדון לא התעלם בית המשפט ממערכת היחסים הקשה שהחלה להתפתח בין הצדדים בסמוך להגשת התביעות ומכך שהמערער הורחק מבית המגורים מספר פעמים במסגרת צווי הגנה שהוצאו כנגדו. בית המשפט התרשם כי מגורי הצדדים יחדיו אינם אפשריים וקיבל את בקשתו של המערער לתחום את שטח המגרש עליו בנוי בית המגורים בגדר על מנת שיוכל לדור במחסן הבנוי עליו. בית המשפט הבהיר כי בנסיבות העניין ומאחר ואף למשיבה היה צד בחידוד מערכת היחסים שבין הצדדים הרי שלו היה המערער בוחר לשכור דירה למגוריו היה שוקל לחייבה בהשתתפות בדמי השכירות, יחד עם זאת כיוון שבחר לעשות שימוש חלקי בנכס השייך לצדדים הסתפק בית המשפט בפיצוי המערער בהוצאות שהוציא לצורך מגוריו ואשר הוכחו לשביעות דעתו של בית המשפט.

אף לעניין זה אין אנו סבורים כי יש מקום להתערבות בשיקול דעתו של בית משפט קמא אשר עומדות באמות המידה שנקבע בפסיקה, כמפורט לעיל, ומצויה במיתחם שיקול דעתו הרחב."

התביעה דנן

8. ביום 7.9.17, הגיש התובע תביעה ובמסגרתה עתר לחייב את הנתבעת בשכר ראוי או דמי שימוש וכן בהשתתפות בהוצאות בגין תקופת ניהול ההליכים בבית המשפט, שתחילתה ביום 20.12.12 (המועד שבו הגיש את תביעתו הראשונה לדמי שימוש) ועד למועד הגשת תביעתו דנן.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

11 ינואר 2018

תלה"מ 17-09-13264

9. במסגרת תביעתו, עתר התובע כי ייפסק לטובתו שכר ראוי עבור השנים 2013 – 2017 וכן החזר הוצאות החזקת הבית לשנים אלה (ארנונה, מים וביוב).
10. העילה להגשת תביעתו, לטענת התובע, הינה העובדה כי טענות הנתבעת כנגדו על אלימות כביכול לא התגבשו כלל לכתב אישום, מגוריו במחסן נבעו מחשש אמיתי מצידו לגור בסמיכות לנתבעת (בשל חשש לתלונות שווא), הנתבעת סירבה לרוטציה שנקבעה על ידי בית המשפט (ובוטלה בהחלטת בית המשפט המחוזי במסגרת רמ"ש 12-07-24947), וסירובה של הנתבעת להתגרש עד למועד הגשת התביעה.
11. מוסיף התובע כי חובת תום הלב ועיקרון עשיית עושר ולא במשפט אינם מותרים אפשרות לפטור את הנתבעת מחובותיה על פי חוק המקרקעין (סעיף 39 לכתב התביעה).

טענות הנתבעת

12. בכתב ההגנה שהגישה, עתרה הנתבעת לדחות את התובענה על הסף.
13. ב"כ הנתבעת מפנה לתביעת התובע לשכר ראוי שהוגשה ביום 19.12.12 במסגרת תמ"ש 12-12-36889, לסיכומי התובע ועתירתו לקבלת שכר ראוי עבור 40 חודשים, לפסק דינו של בית משפט זה, כפי שצוטט לעיל, ועל כן, טוענת הנתבעת, בפועל דרישתו של התובע לשכר ראוי נידונה ונדחתה על ידי בית משפט זה כאמור.
14. כמו כן, ב"כ הנתבעת מפנה לערעור שהוגש על ידי התובע על פסק הדין, במסגרתו טען כי התובע זכאי לשכר ראוי בגין התקופה בה לא נמצא בבית הצדדים (סעיף 39 לכתב הערעור), לדברי ב"כ התובע בדיון בערעור בפני בית המשפט המחוזי בהם חזר על דרישתו לחיוב הנתבעת בשכר ראוי (עמ' 5 לפרוטוקול שורות 16 - 17), ולפסק דינו של בית המשפט המחוזי מיום 2.1.17, אשר דחה את ערעורו של התובע.
15. בסעיף 12.2 לכתב ההגנה, מסכם ב"כ הנתבעת לסוגיה זו כך:

"התביעה מבוססת על אותן עובדות, אותן טענות, אותם בעלי דין, אותו בית המגורים, אותן עילות נטענות, כשלמעשה תביעה זו כבר נידונה והוכרעה לגופה בפסק דין סופי (שהערעור שהוגש עליו – נדחה תוך חיוב התובע בהוצאות)."

16. בנוסף, הפנה ב"כ הנתבעת להליכים שהתקיימו בעניין הערעור על פסק הדין שהגיש התובע לבית המשפט המחוזי ובקשת רשות ערעור שהגיש התובע לבית המשפט העליון, במסגרתם עתר התובע לעיכוב ביצוע פירוק השיתוף בנכס תוך שהוא מציין במפורש כי מאחר והנתבעת מתגוררת בנכס, לא ייגרם לה כל נזק של ממש מעיכוב ביצוע פסק הדין.

החזר הוצאות החזקת הבית

17. לעניין העתירה לחלק את הוצאות החזקת הבית ולהשיב לתובע חלק מהסכומים ששילם, מפנה ב"כ הנתבעת לעובדה כי התובע לא ערער על ההחלטות שניתנו לגבי חלוקת הוצאות החזקת הבית, ומפנה להחלטות משנת 2012 בסוגיה זו (החלטה והחלטה בבקשה לעיון חוזר), עליהן לא השיג התובע למעט במסגרת חוות דעת המומחה, בפניו הציג כל צד קבלות הנוגעות להחזקת הבית כאשר בפסק הדין שניתן ביום 20.1.16, חויבה הנתבעת בהוצאותיו של התובע.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

11 ינואר 2018

תלה"מ 17-09-13264

הדיון מיום 27.12.17

18. ביום 27.12.17, התקיים קדם משפט ראשון בתביעה זו, ובמהלכו נשמעו טענות הצדדים בנוגע לעתירה לדחייה על הסף של התובענה.
19. לאחר שב"כ הנתבעת חזר על טענותיו המקדמיות להשתק עילה, השתק פלוגתא, סופיות הדיון והשתק שיפוטי, טען ב"כ התובע כי מגורי הנתבעת בבית הצדדים כמוה כעוולה נמשכת שיש להתייחס עליה כמעשה נזיקין, המתחדש מדי יום ביומו.
20. הוסיף ב"כ התובע כי זכותו של התובע לעתור לעיכוב ביצוע ובתי המשפט נעתרים לבקשות מסוג זה בכפוף להפקדת ערובה ועירבון, הבהיר כי אמנם התובע בחר להתגורר במחסן שליד בית הצדדים מסיבות שונות, ועל כן אין סיבה כי התביעה לא תתברר לגופה.
21. בנוסף, הוסיף ב"כ התובע כי תביעה לשכר ראוי – אם לא הוגשה בקשה לתקנה – היא בתוקף עד ליום הגשתה בלבד.

דיון והכרעה

22. תקנה 101(א)(1) לתקנות סדר הדין האזרחי, תשמ"ד-1984, קובעת כדלקמן :
- "בית המשפט או רשם שהוא שופט רשאי, בכל עת, לדחות תובענה נגד הנתבעים, כולם או מקצתם, מאחד הנימוקים האלה:**
- (1) מעשה בית דין
- (2)
- (3) "....."
23. כאמור, עניין לנו במסגרת דוקטרינת "מעשה בית דין", אשר פורשה בפסיקה לאורך השנים ככוללת בחובה שני מסלולים - האחד, עניינו במסגרת "השתק עילה" והשני, עניינו במסגרת "השתק פלוגתא". ולהלן דבריו של כב' השופט דנציגר להבדל בין "השתקים" אלה ברע"א 8973/10 בנק אוצר החייל בע"מ נ' בן ברוך (פורסם בנבו, 23.7.2012):
- "דוקטרינת מעשה בית דין מתחלקת לשני ענפים: השתק עילה מונע קיום התדיינות נוספת בין אותם צדדים או חליפיהם בעילה זהה שכבר נדונה בהליך קודם. השתק פלוגתא, לעומת זאת, מונע התדיינות נוספת באותה פלוגתא שנדונה והוכרעה בפסק דין קודם, גם כאשר ההתדיינות השנייה מבוססת על עילת תביעה שונה"**
24. הכלל בדבר מעשה בית דין, ככל שהוא נוגע להשתק עילה, יוצר מחסום בפני בעלי דין לשוב ולהתדיין באותו עניין שהייתה לגביו הכרעה שיפוטית. אם תביעה נדונה לגופה והוכרעה על ידי בית משפט מוסמך – בית המשפט לא ייזקק לתביעה נוספת בין אותם הצדדים אם היא מבוססת על עילה זהה.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

11 ינואר 2018

תלה"מ 17-09-13264

25. מבחן זהות העילה, קיבל בפסיקה משמעות רחבה למדי. בתא (מחוזי ת"א) 62581-01-15 טרבליסי נ' מימון (פורסם בנבו, 21.1.2016) נקבע כי "לפי הפסיקה, השאלה עליה יש לתת את הדעת הינה, האם על פי מהות הדברים מדובר בשתי התדייניות הנוגעות לענין זהה והאם הזכות או האינטרס המוגן שנפגעו בשתי התביעות זהים. יש לבחון את מידת הדמיון בתשתית העובדתית הניצבת ביסוד שני ההליכים ומקום שהתובע יכול היה לרכז את כל העובדות ואת כל הטענות הנוגעות למעשה במסגרת ההתדיינות הראשונה, תיחשבנה שתי התובעות כנסמכות על עילות זהות. אין צורך שההליך הראשון יכלול את כל המרכיבים הנכללים בהליך הנוסף. כלל "השתק העילה" ימנע מתובע בהליך מאוחר מלהעלות טענות או לבקש סעדים שהוא יכול היה להעלותם ולבקשם במסגרת עילת התביעה בהליך הראשון אך לא עשה כן (ר' למשל ע"א 735/07 צמרות חברה לבניין בע"מ נ' בנק מזרחי טפחות [פורסם בנבו] (5.1.11); ענין מוסקונה; ע"א 823/08 חזן נ' רשות המסים [פורסם בנבו] (4.1.09); ע"א 2035/03 לב יסמין בע"מ נ' ת.ג.י. בע"מ, פ"ד נח(6) 447 (14.6.04) ("ענין לב יסמין"); ע"א 1650/00 זיסר נ' משרד הבינוי והשיכון, פ"ד נז(5) 166 (21.7.03))."

מן הכלל אל הפרט -

26. בנסיבות המקרה דנן, הצדדים אינם חלוקים על כך שקיימת זהות בין בעלי הדין – התובע והנתבעת בתביעה הנוכחית לדמי שימוש הינם אותם הצדדים – תובע ונתבעת – שהיו בעלי הדין בתביעתו הקודמת של התובע לדמי שימוש.

27. באשר למבחן זהות העילה, ניתן בוודאות לומר כי התביעה הקודמת לדמי שימוש והתביעה הנוכחית לדמי שימוש הוגשו בגין אותה עילה ובגין אותה מסכת עובדתית – המגורים והשימוש הבלעדי שעשתה הנתבעת בנכס.

טענה בדבר עוולה נמשכת

28. אולם, התובע מבקש לבדל בין תביעותיו בטענה כי חלות על תקופות שונות, כך שהתביעה הקודמת הוגשה בגין התקופה שבה החלה הנתבעת לעשות שימוש בלעדי בנכס ועד למועד הגשת התביעה הקודמת ואילו התביעה הנוכחית הוגשה בגין התקופה שתחילתה במועד הגשת התביעה הקודמת ועד למועד הגשת התביעה הנוכחית.

29. ב"כ התובע טען בדיון בפניי כי העוולה בגינה זכאי התובע לשכר ראוי הינה עוולה נמשכת ואף הפנה בסעיף 37 לתביעתו הנוכחית, לדבריו של בית המשפט המחוזי, כפי שנאמרו לשיטתו במסגרת הדיון שהתקיים בערעור שהגיש על פסק הדין, לפיהם התביעה הקודמת לדמי שימוש שהוגשה בשלהי שנת 2012 הייתה טובה לזמנה ובמסגרתה, רשאי היה לעתור לפיצוי בגין התקופה שעד למועד הגשת התביעה בלבד. ואילו בתביעתו הנוכחית, טוען ב"כ התובע, עותר לפיצוי בגין התקופה שלאחריה ולכן ולשיטתו – אין מקום לדחיית התובענה על הסף.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

11 ינואר 2018

תלה"מ 17-09-13264

30. עם כל הכבוד, עיון בכתב התביעה הקודם שהוגש מטעם התובע בחודש 12/2012, מצביע על מצב שונה. בסעיף 39 שהינו סעיף העתירות של כתב תביעתו הקודם, עתר התובע בפני בית המשפט בזו הלשון:

"ב. לחייב את הנתבעת לשלם לתובע שכר ראוי מיום הוצאתו מהבית ועד שישוב להתגורר בביתו."

31. מעבר לכך, התובע טען בכתבי טענותיו (סיכומים לבית משפט זה, כתב הערעור ודיון בפני בית המשפט המחוזי במסגרת הערעור) כי הוא עותר לפסיקת שכר ראוי עבור כל התקופה בה שהה מחוץ לבית הצדדים.

לא רק שהתובע בפועל דרש דמי שימוש בגין כל התקופה מבחינה עובדתית אלא גם שמבחינה משפטית, טענתו של התובע לפיה רשאי היה לעתור לפיצוי במסגרת התביעה הקודמת בגין התקופה שעד למועד הגשת התביעה בלבד, איננה עולה בקנה אחד עם דבריו של בית המשפט העליון לפיו שעה שמדובר בעילה נמשכת ובמקרה המתאים, אין כל סיבה מדוע לא ניתן יהיה לתבוע סעד גם בגין התקופה שמיום הגשת כתב התביעה ועד למתן פסק הדין ואף עד ליום הפינוי בפועל (ע"א 448/88 בן יאיר השרון בע"מ נ' עיזבון מורטנפלד, פ"ד מה (2) 36, 43 – 44 (1991)):

"אשר לטענות בדבר הסעד שנפסק בגין התקופה שמיום הגשת התביעה ועד פינוי הנכס בפועל: בא-כוח המערערים שב ומעלה את הטענה, כי התביעה נתגבשה אך ורק עד מועד הגשת התביעה. לטענתו, אילו חפץ התובע לתבוע מעבר לכך - היה עליו לבקש תיקונו של כתב התביעה ולעדכן בו את העובדה שמדובר בתביעה המתייחסת גם לתקופה שלאחר הגשת כתב התביעה. בהקשר זה מעלה בא-כוח המערערים גם את הטענה, כי במישור הראייתי לא הובאה לפני בית המשפט ראיה בדבר שיעור דמי השכירות לתקופה שמאז הגשת התביעה ועד לפינוי הנכס.

השופט המלומד בדרגה הראשונה דחה, כאמור, שתי טענות אלה, תוך שהוא מנמק מסקנתו זו, ואכן, צדק השופט המלומד במסקנותיו אלה.

אשר לטענתו הראשונה, כבר פסקנו בעבר, כי אף שבדרך כלל הכלל הוא שעילת התביעה מתגבשת במועד הגשת התובענה, הרי אין זה אלא כלל של נוהל ושל נוחיות אשר ניתן לסטות ממנו במקרה מתאים (ראה: ב ע"א 517/70 [4], בעמ' 179; ע"א 707/78, 713 [5], בעמ' 799; ע"א 158/83 [6], בעמ' 25).

המקרה דנן הוא המקרה המתאים. בכתב התביעה נתבקש הסעד עד למועד פסק הדין, והראיות היו ממילא לפני בית המשפט. לו נהג בית המשפט אחרת, היה הדבר רק גורם להתדיינות נוספת מיותרת. המערערים גם לא הצביעו על כל עיוות-דין שנגרם להם בכך (ראה ע"א 707/78, 713 [5] הנ"ל, בעמ' 799 מול אות השוליים ו). די בכך לדחיית הטענה." הדגשה שלי – ר.מ.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

11 ינואר 2018

תלה"מ 17-09-13264

32. לעניין זה ראה גם רע"א 396/89 שדה נ' קבורס תק-על 1551 (3)89; רע"א 6713/15 מפעלי תחנות בע"מ נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 23.12.2015), פסקה 16 לפסק דינו של כבוד השופט סולברג וכן גורן, סוגיות בסדר דין אזרחי, מהדורה 11, תשע"ג – 2013, עמוד 165.
33. ואכן, בפסק הדין, כאשר כל הראיות עמדו לפניי, כדי למנוע התדיינות נוספת, דנתי בדרישתו של התובע לחיוב הנתבעת בדמי שימוש בגין כל התקופה שבה התגורר מחוץ לבית (ועד למועד מתן פסק הדין).
34. לאור האמור לעיל, אף התנאים לקיומו של השתק פלוגתא מתקיימים במקרה שבפניי וגם לגבי דרישתו של התובע להחזר הוצאות (ובסוגיה זו, אף בהחלטות קודמות, שניתנו במהלך ההליך), כמפורט להלן:
1. הנושא הנדון הוא אותו נושא מבחינה משפטית ועובדתית.
 2. הנושא נדון כבר בהליך הראשון על ידי הצדדים.
 3. בית המשפט הכריע בנידון, במפורש או במשתמע.
 4. ההכרעה בפלוגתא הייתה חיונית לצורך פסק-הדין הראשון.
35. אפנה, למעלה מן הצורך גם לקביעות העובדתיות בשתי הערכאות שהתובע חזר עליהן גם בכתב תביעה זה, כי הבחירה להתגורר במחסן הייתה של התובע עצמו למרות שהוצע לו לשכר דירה למגוריו, כאשר במקרה זה, תחויב הנתבעת במחצית עלות שכר הדירה.
36. התובע בחר להתגורר במחסן, עתירתו לפסיקת שכר דירה ראוי בגין מגוריו מחוץ לדירת הצדדים נדחתה ברובה על ידי בית משפט זה והן על ידי בית המשפט המחוזי בפסקי דין שהם כיום חלוטים, קיים השתק עילה, השתק פלוגתא, ועיקרון סופיות הדיון קובע שאין מקום לדיון מחדש בעילה שנידונה והוכרעה.
37. יחד עם זאת, אני סבורה כי יש להחיל דין שונה לעניין התביעה באשר למגוריה של התובעת בנכס בתקופה שתחילתה במועד מתן פסק הדין, שכן סוגיה זו טרם נידונה.
38. במסגרת פסק הדין, הוריתי בין היתר על פירוק השיתוף בנכס לאלתר (ר' סעיף 140(ב) לפסק הדין) ועל כן, החל ממועד זה, סבורני כי יש מקום לדון בשאלה האם חייבת הנתבעת בדמי שימוש ראויים בגין מגוריה הבלעדיים בנכס בגין התקופה שתחילתה יום 20.1.16 (מועד כניסתה לתוקף של ההוראה בפסק הדין בדבר פירוק השיתוף בנכס) ולא נידונה בפסק דיני, שכן עילת תביעה זו כביכול התגבשה אך ורק לאחר מתן פסק הדין ועם ההכרעה בדבר פירוק השיתוף בנכס.
39. לא למותר לציין כי במסגרת הדיון בתובענה, תיבחנה טענותיה של הנתבעת בדבר התנהלותו של התובע לאחר מתן פסק הדין לרבות עתירותיו לעיכוב ביצוע פסק הדין של פירוק השיתוף בנכס בטענה כי לא ייגרם לנתבעת כל נזק מאחר והינה מתגוררת בנכס.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

11 ינואר 2018

תלה"מ 17-09-13264

סיכום

40. בנסיבות אלה אני מורה על דחיית התובענה על הסף, מכל הנימוקים שפורטו לעיל, בנוגע לתקופת מגוריה של הנתבעת בנכס עד למועד מתן פסק הדין, (20.1.16) כאשר אך ורק החל ממועד זה ואילך, תיבחן העתירה.

41. אני מחייבת את המבקש בהוצאות המשיבה בגין החלטה זו בסך של 7,500 ₪.

ניתנה היום, כ"ד טבת תשע"ח, 11 ינואר 2018, בהעדר הצדדים.

רבקה מקייס

רבקה מקייס, שופטת, סגנית נשיאה

רשות משפחה

11 ינואר 2018